

Radosław Botev
Redaktor naczelny „Echo Mszczonowa”
ul. Szkolna 49
96-323 Lutkówka

Lutkówka, 27 marca 2017 r.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
prof. dr hab. Piotr Gliński
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

Na podstawie art. 7 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej (t.j. Dz.U. 2017 poz. 248) przekazuję w załączeniu zgłoszenie zainteresowania pracami nad projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo prasowe (projekt z dnia 8 lutego 2017 r., numer w wykazie Rządowego Centrum Legislacji: UD191).

Radosław Botev

**ZGŁOSZENIE
ZAINTERESOWANIA PRACAMI NAD PROJEKTEM - ZGŁOSZENIE ZMIANY DANYCH***

projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo prasowe

(tytuł projektu założeń projektu ustawy, projektu ustawy lub projektu rozporządzenia - zgodnie z jego treścią udostępnioną w Biuletynie Informacji Publicznej lub informacją zamieszczoną w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów albo ministrów)

A. OZNACZENIE PODMIOTU ZAINTERESOWANEGO PRACAMI NAD PROJEKTEM

1. Nazwa/imię i nazwisko**

Radosław Botev

2. Adres siedziby/adres miejsca zamieszkania**

ul. Szkolna 49, 96-323 Lutkówka

3. Adres do korespondencji i adres e-mail

ul. Szkolna 49, 96-323 Lutkówka, redakcja@e-mszczonow.info.pl

B. WSKAZANIE OSÓB UPRAWNIONYCH DO REPREZENTOWANIA PODMIOTU WYMIENIONEGO W CZĘŚCI A W PRACACH NAD PROJEKTEM

Lp.	Imię i nazwisko	Adres
1		
2		
3		
4		
5		

C. OPIS POSTULOWANEGO ROZWIĄZANIA PRAWNEGO, ZE WSKAZANIEM INTERESU BĘDĄCEGO PRZEDMIOTEM OCHRONY

1. Rozszerzenie proponowanych zmian legislacyjnych także na art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe poprzez usunięcie odpowiedzialności karnej za naruszenie wspomnianego przepisu (interes będący przedmiotem ochrony: wolność prasy i swoboda wypowiedzi)

Uzasadnienie

Przedmiotowy projekt ma na celu dostosowanie prawa polskiego do wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie Wizerkaniuk przeciwko Polsce (skarga nr 18990/05) z dnia 5 lipca 2011 r. W wyroku tym Trybunał m.in. zakwestionował przepisy dotyczące odpowiedzialności karnej za odmowę przedstawienia tekstu do autoryzacji jako nieproporcjonalne, zwłaszcza w przypadku dołożenia przez dziennikarza „niekwestionowanej staranności w celu zapewnienia, żeby opublikowany tekst odpowiadał rzeczywistym wypowiedziom”.

W tym kontekście niezrozumiałe jest, dlaczego projekt ustawy usuwający odpowiedzialność karną dziennikarza za opublikowanie materiału bez wymaganej autoryzacji jednocześnie pozostawia taką odpowiedzialność za „publikowanie lub rozpowszechnianie w inny sposób informacji utrwalonych za pomocą zapisów fonicznych i wizualnych” bez zgody osób udzielających informacji (art. 14 ust. 1 cyt. ustawy, którego naruszenie penalizowane jest w art. 49 cyt. ustawy). Oczywiście jest, że zapis utrwalony w formie fonicznej czy wizualnej jest znacznie mniej podatny na przekłamania niż wypowiedź dosłownie cytowana przez dziennikarza w tekście pisanym niejako *post factum*.

Utrzymania wysokiej sankcji za naruszenie tego przepisu nie można także uzasadniać ochroną praw innych niż prawdziwość czy integralność wypowiedzi, takich jak choćby ochrona wizerunku. Należy bowiem zwrócić uwagę na regulację art. 81 ust. 2 pkt 1) ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. 2016, poz. 666), zgodnie z którą „zezwoleń nie wymaga rozpowszechnianie wizerunku osoby powszechnie znanej, jeżeli wizerunek wykonano w związku z pełnieniem przez nią funkcji publicznych, w szczególności politycznych, społecznych, zawodowych”. Niewątpliwie właśnie tego kręgu osób dotyczy zainteresowanie prasy.

Skoro zatem w świetle przytoczonego przepisu co do zasady dozwolone jest rozpowszechnianie nagrań z udziałem osób pozostających w kręgu zainteresowania prasy w zakresie wykonywania przez nich funkcji publicznych, to nie wydaje się uzasadnione odmienne traktowanie naruszenia polegającego na nieautoryzowanej publikacji tekstu z dosłownie cytowaną wypowiedzią takiej osoby w porównaniu z publikacją tej samej wypowiedzi w formie nagrania fonicznego lub audiowizualnego w sytuacji braku zgody osoby udzielającej informacji.

Tym samym postuluje się zniesienie odpowiedzialności karnej za naruszenie art. 14 ust. 1 i wprowadzenie w jej miejsce odpowiedzialności tożsamej z sankcją za naruszenie art. 14 ust. 2, a więc – w świetle intencji projektodawcy – odpowiedzialności wykroczeniowej.

2. Zniesienie obowiązku uzyskania zgody osoby udzielającej informacji na publikację informacji utrwalonej w formie zapisu fonicznego lub wizualnego i zastąpienie tego obowiązku prawem osoby udzielającej informacji do wyrażenia sprzeciwu wobec publikacji niepełnego zapisu wypowiedzi (interes będący przedmiotem ochrony: wolność prasy i swoboda wypowiedzi)

Uzasadnienie

W kontekście wskazanej w punkcie 1 analogii pomiędzy regulacjami art. 14 ust. 2 i art. 14 ust. 1 ustawy – Prawo prasowe, nieuzasadnione wydaje się różnicowanie przesłanek uprawnienia prasy do publikacji wypowiedzi „dosłownie cytowanych” (art. 14 ust. 2) i wypowiedzi „utrwalonych za pomocą zapisów fonicznych i wizualnych” (art. 14 ust. 1). W obecnym stanie prawnym to na dziennikarzu spoczywa obowiązek uzyskania zgody osoby udzielającej informacji na opublikowanie zapisu audiowizualnego, podczas gdy w przypadku cytowania wypowiedzi w tekście pisanym obowiązek taki nie występuje, zaś osoba udzielająca informacji ma jedynie prawo do wystąpienia z żądaniem dokonania autoryzacji.

Zróżnicowanie to nie ma żadnego uzasadnienia, dlatego postuluje się w przypadku art. 14 ust. 1 przerzucenie ciężaru zainicjowania działań służących obronie praw chronionych tym przepisem na osobę udzielającą informacji.

Jednocześnie zwraca się uwagę, że przepis ten – jeśli by przyjąć, że jego celem jest obrona integralności wypowiedzi, a tylko w takim zakresie uzasadnione wydaje się jego utrzymywanie we współczesnym porządku prawnym – powinien mieć zastosowanie jedynie w przypadku, gdy prasa zamierza przytoczyć zapisaną audiowizualnie wypowiedź w wersji skróconej. W przypadku publikacji pełnej wypowiedzi nie może być bowiem mowy o jej zmanipulowaniu czy nieścisłościach, w związku z czym ochrona integralności wypowiedzi jest zbędna. Dlatego przyznanie osobie udzielającej informacji prawa do sprzeciwu wobec publikacji wypowiedzi zapisanej w formie fonicznej lub wizualnej winno dotyczyć jedynie sprzeciwu wobec publikacji skrótu takiej wypowiedzi.

D. ZAŁĄCZONE DOKUMENTY		
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
E. Niniejsze zgłoszenie dotyczy uzupełnienia braków formalnych/zmiany danych** zgłoszenia dokonanego dnia <p style="text-align: center;">(podać datę z części F poprzedniego zgłoszenia)</p>		
F. OSOBA SKŁADAJĄCA ZGŁOSZENIE		
Imię i nazwisko	Data	Podpis
Radosław Botev	27 marca 2017 r.	
G. KLAUZULA ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ ZA SKŁADANIE FAŁSZYWYCH ZEZNAŃ Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia <p style="text-align: right;">(podpis)</p>		

* Jeżeli zgłoszenie nie jest składane w trybie art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, treść: "- Zgłoszenie zmiany danych" skreśla się.

** Niepotrzebne skreślić.

Pouczenie:

1. Jeżeli zgłoszenie ma na celu uwzględnienie zmian zaistniałych po dacie wniesienia urzędowego formularza zgłoszenia (art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa) lub uzupełnienie braków formalnych poprzedniego zgłoszenia (§ 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 sierpnia 2011 r. w sprawie zgłaszania zainteresowania pracami nad projektami aktów normatywnych oraz projektami założeń projektów ustaw (Dz. U. Nr 181, poz. 1080)), w nowym urzędowym formularzu zgłoszenia należy wypełnić wszystkie rubryki, powtarzając również dane, które zachowały swoją aktualność.

2. Część B formularza wypełnia się w przypadku zgłoszenia dotyczącego jednostki organizacyjnej oraz w sytuacji, gdy osoba fizyczna, która zgłasza zainteresowanie pracami nad projektem założeń projektu ustawy lub projektem aktu normatywnego, nie będzie uczestniczyła osobiście w tych pracach.

3. W części D formularza, stosownie do okoliczności, uwzględnia się dokumenty, o których mowa w art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, a także pełnomocnictwa do wniesienia zgłoszenia lub do reprezentowania podmiotu w pracach nad projektem aktu normatywnego lub projektu założeń projektu ustawy.

4. Część E formularza wypełnia się w przypadku uzupełnienia braków formalnych lub zmiany danych dotyczących wniesionego zgłoszenia.